

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 stotink. — Oglasi se računajo po širokosti ene kolone (72 mm). — Oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 40 cent, osm. tulce, in zahvale, poslanice in vabila po L 1. — oglasi denarnih zavodov mm po L 2. — Mali oglasi po 20 st. beseda, majnanj pa L 2 — Za vsako naročnina la reklamacije se pošiljajo izključno upravi Erednosti, v Trstu, ul. 1. sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstropje. — Telefon uradništva in upr. (1-57).

do pogajanja za sporazum, po katerem s

meni in njegovemu kabinetu ter ja pooblašča, da podvzameta vse ukrepe, ki jih bo-

do smatrali za potrebne in koristne v končno vzpostavitev javne varnosti in ustavnega reda na Reki. Izjavlja, da je večina ustavodajne skupščine vedno zasledovala, hotela in še hoče mir in slovo med reškimi meščani, ki so skoraj vsi soglasni in složni z večino, ki jih zastopa, in da se morajo torej nemiri in izgredi pripisati skoraj izključno delovanju elementov izven reške države, ki so se vsilili vsej deželi z orožjem in nasilstvi. Ustavodajna skupščina ugotavlja sprčo dveletne izkušnje, da reška država ne more imeti ne svobode ne možnosti dela, če kraljeva italijanska vlada — ki se je na to ponovno obvezala — ne očišči energično in temeljito deželo od teh elementov in orožja; dotlej ne bo mogla reška država delovati ne na političnem ne na gospodarskem polju in bo onemogočeno mirno in varno poslovanje ustavodajne skupščine ter političnih in upravnih državnih organov.

Končno se ustavodajna skupščina poziva na obe državi, ki sta sklenili rapalsko pogodbo in na ves kulturni svet, naj se vendar končno zavežejo in zagotovijo javno varnost, ustavni red in gospodarski razvoj v reški državi in naj se naredi konec mukam, ki že predolgo trpinčijo in uničujejo pošteno in delavno ljudstvo, ki ne želi drugega nego živeti v miru, delati in biti gospodar svoje usode.

Besedilo te brzojavke je razposlal Zanelein tiskovni urad.

Dnevne vesti

Istrski deželni odbor. — Slovanom onemogočeno vsako sodelovanje. Istrski izredni deželni odbor je znan vsled krivičnega številnega razmerja med slovenskimi in italijanskimi zastopniki. V širšem deželnem odboru so nam milostno privoščili štiri mesta, a v ožjem izvršilnem odboru nobene. Laški odbornik Frausin je izjavil na javni seji, da so državne in občinske volitve dokazale, da v Istri Slovanov ni! V Istri se je razvilo pravo pšašenje na škodo Slovanov. V protest proti takim nezgodnim razmeram so poslali slovenski zastopniki gg. Dr. Vratovič, prof. Matejčič, Pangerc in Flego predsedniku izrednega deželnega odbora g. dr. Inocentu Chersichu sledečo izjavo:

«Istrski izredni deželni odbor, ki je bil obrazložen na mestu deželnega zbora in odbora se je sestavil na podlagi razmerja, ki je za Slovanse zelo nepovoljno. Sestavljen je sicer sporazumno s Slovani, toda ti poslednji so dobili zagotovilo, da bodo imeli en sedež v izvršilnem odboru. Nasprotno temu pa se je številno razmerje vsled imenovanja na škodo Slovanov še bolj izpremenilo in ti poslednji so iz izvršilnega odbora popolnoma izključeni. Slovenski člani istrskega izrednega deželnega odbora so vedno pripravljali sodelovati za skupni blagor istrskega prebivalstva, toda ugotavljajo z obžalovanjem, da jim je vsled gori opisanega položaja vzeta vsaka možnost izvrševati svojo nalogo na način, ki bi bil za prebivalstvo koristen. Vsled tega izjavljajo, da odvrnejo od sebe odgovornost in da obvarujejo čast slovenskega prebivalstva pokrajine, da bodo v bodoče opravljali svoje funkcije le v toliko, v kolikor bodo smatrali od slučaja do slučaja za primerno. Odgovornost za tak položaj, ki ga v interesu občinstva gotovo ni želiti, zvrčajo na tiste, ki so tak položaj zakrivali. Obenem si pridružujejo pravico storiti nadaljnje sklepe, ako se položaj v primernem času ne popravi in ako se Slovanom ne da možnost, da bodo mogli pri upravi dežele dejanski in izdatno sodelovati. Izvolite, presviti gospod predsednik, vzeti to izjavo na znanje in jo sporočiti članom istrskega izrednega deželnega odbora.»

Socialistične delavske zadrage. V «Delavskih zadrugah za Trst, Istro in Furlansko», ki se sedaj nahajajo v rokah socialistične stranke, se vodi jako ostra borba med pristaši socialistične in komunistične stranke, katere poslednja bi hotela iztrgati vodstvo zadrug iz socialističnih rok. Oba «Lavoratori», socialistični in komunistični, prinašata dan za danem polemične članke in notice, v katerih se vrstijo najbrezobzirnejši vzajemni napadi med socialisti in komunisti. Polemika postaja vedno bolj vroča, čim bolj se približuje dan občnega zbora, na katerem se bo med socialisti in komunisti odločila bitka za vodstvo zadrug.

Kakor vse narodno gospodarstvo sploh preživljajo seveda tudi omenjene zadrage v sedanjem času težko krizo. Prodaja blaga se je občutno zmanjšala, vsled česar so tudi zadrage začele misliti o krčenju stroškov in predvsem o zmanjšanju plač svojim nameščencem. Komunistična stranka pa izrablja nameravano znižanje plač za agitacijo med uslužbenci proti socialističnemu vodstvu. Vsled tega je ogromna večina uslužbencev stopila na stran komunistov. Seveda ni s tem še rečeno, da so si na ta način komunisti zagotovili zmago, ker ne bodo na občnem zboru odločevali sami nameščenci, ki jih je komaj nekaj stotin, marveč bodo odločevali vsi člani zadrug, katerih je nad 40.000.

Vsekakor niso komunisti do danes iztaknili še nikakih novih smernic za združniško gibanje, iz česar sledi, da bodo «delavske zadrage», tudi če pridejo v komunistične roke, ostale to, kar so bile do sedaj. Vprašanje je le, da-li bodo imeli komunisti strokovno bolj ali manj sposobne, bolj ali manj vestne, poštene in delavne moči na razpolago nego socialisti. Od tega torej, in samo od tega bo odvisno, ali bodo «Delavske zadrage», ako pridejo v roke komunistov, napredovale ali nazadovale. Seveda je ta borba za obe stranki velikega gnetnega pomena, ker s sredstvi zadrug stranka, ki jih ima v rokah, lahko

podpira svoje časopise in svojo propagando toliko potom posojil kotlikor potom direktnih prispevkov iz letnih čistih dobičkov.

Gospod civilni komisar Cavalli. Ime postojanskega civilnega komisarja Cavalli-ja se je začelo pojavljati tudi po rimskih listih. Veliki rimski list «Il Paese» od 30. preteklega meseca je počastil gosp. Cavalli-ja z daljšim «posvetilom», ki bo gotovo zanimalo tudi naše čitatelje. «V Postojni — pravi rimski list — je za komisarja neki odv. Cavalli, ki izvršuje svojo službo na precej... vesel način. Bolj kot skrbi za občine svojega področja se mu namreč dopada zabavati se na razne načine po rodovitnem polju. To dela skupaj z nekimi svojim sorodnikom, ki je tamkaj nastavljen, z računskim uradnikom Buffoni-jem. Politiko, ki jo dela v imenu italijanske vlade, pa je prišla župane 33 občin tega okraja, da so poslali generalnemu civilnemu komisarju v Trstu senatorju Mosconiju ogorčen protest proti imenovanemu odv. Cavalli-ju. — Nato prinaša «Il Paese» najhujšje odstavke iz tega protesta, ki smo ga bili objavili svoj čas tudi mi, in zaključuje potem tako-le: «Predvsem vprašamo, ali je ta protest prišel do znanja ministrstva notranje zadeve, kajti protest je bil poslan generalnemu civilnemu komisarju v Trstu, da ga izroči ministrstvu za notranje zadeve. Vprašamo dalje, kaj je vlada ukrenila po tem protestu, ki je huda obtožba proti upravnemu delu gosp. Cavalli-ja kakor tudi proti njegovemu vedenju v zasebnem življenju. Dalje mislimo, da bi bilo treba izvedeti, kdo je tisti visoki uradnik v ministrstvu, ki gosp. Cavalli-ja ne samo ščiti temveč ga tudi v njegovem «patriotičnem» delovanju spodbuja. Take obtožbe ne gredo samo proti osebi kakakega posameznega uradnika, temveč proti vsemu delovanju višjih oblastev. Njihovo postopanje je očitno na škodo ugleda vlade Italije, katere je vedno zagotavljala, da bo varovala koristi Slovencev s pomotno in smotno upravo. Pričakujemo vsled tega, da bomo dobili od poklicane strani odgovor, in upamo, da se je preiskava že začela, da se bo dognala odgovornost in da bodo krivci kaznovani.»

Slovensko planinsko društvo vabi svoje člane in prijatelje na izlet ki se bo vršil na cvetno nedeljo 9. aprila t. l. na Erzeli-Vrtovč-Smarje. Izletniki se odpravijo s kolozdorja Sv. Andreja v Trstu ob 6. uri zjutraj. Vrh Erzeli odmor in južina iz nahrbtnika; potem po grebenih nad Planino skozi Vrtovče v Smarje, kjer bo kosilo. Ob 17. uri odhod v Stanjel in potem ob 19.58 z vlakom v Trst. Prihod v Trst ob 21.05. Ker je sedaj Vipavska dolina v cvetju in z Erzeli najlepši razgled po Vipavski dolini, proti Nanosu in Trnovskemu gozdu in po Krasi in ker izlet ni težaven, se je nadejati večje udeležbe. Da bi le vreme bilo ugodno! V slučaju slabega vremena izlet odpade.

Pevski zbor «Zvezde». Vaja za ženski zbor je danes, v sredo, ob 5. uri pop. na CM šoli pri Sv. Jakobu.

Mandolinistična skupina MDP pri Sv. Jakobu ima danes svoje redne vaje ob 20. uri. Pridite točno in prinesite učino. Vodstvo. Mladinsko društvo «Prosveta» Magdalena ima danes v sredo redni sestanek s predavanjem ob 20 in pol v navadnih prostorih. Odbor.

Iz tržaškega življenja

Smrtna nesreča v Lloydovi ladjedelnici. 69-letni delavec Andrej Lipold, stanujoč v ulici Giuliani št. 29, je bil včeraj popoldne okoli 1. uri zaposlen pri čiščenju zaloge premoga na parniku «Venezia», ki se nahaja v popravi v Lloydovi ladjedelnici. Nesreča je hotela, da je padel delavec pri delu z nad šest metrov visokega prostora in si je pri padcu razbil črepijo. Kmalu na to je umrl. To je že druga smrtna nesreča, ki se je prigodila na goričnem parniku.

Tatovi v trgovini s prekajanim mesom. V noči od ponedeljka na torek so odprli neznani tatovi s ponarejenimi ključi trgovino s prekajanim mesom Erneste vdove Masé v ulici Settefontane št. 32. Ko so bili nepovabljeni gostje v trgovini, so se najprej pošteno najedli kuhane gobjati in salama. Ker pa niso mogli spraviti par kvintalov salama, gobjati sira itd. v svoja čreva, so sklenili, da bodo spravili okusno jedjo v vrečo. Kakor so sklenili, tako so tudi storili, nakar so zapustili trgovino z vrečo blaga na ramih. Lastnica trpi več tisoč lir škodo.

Priroz iz gostilne. — Sala in njene posledice. Pred snočnim okoli 10.30 je vstopilo v gostilno «Al Commercio» v ulici degli Artisti nekaj možkarjev, ki so ga imeli več ali manj «pod kapo». V tej veseli družbi sta se nahajala tudi kočijaž Umberto Croeria, stanujoč v ulici Risorta št. 8, in urar Arturo Caldari, stanujoč v ulici S. Vito št. 4. Poslednji je bil najbolj vinen. Okoli 11. ure je pristopil k mizi, okoli katere so bili zbrani njegovi znanci, in je prosil enega izmed njih, naj mu prižge cigareto. Znanec mu je najprej prižgal cigareto, nato ga je pa spekel v roko. To je urarja zelo razkačilo. Tedaj je začel zmerjati znanca z raznimi mastnimi naslovi, sedel za svojo mizo in se lotil piti na vse pretege. Kmalu je pristopil vnovič k znanec. Tudi to pot je prosil istega znanca, naj mu prižge cigareto. Znanec mu jo je prižgal. Nato ga je zopet spekel v roko. V tem hipu je zagrabil razjarjeni urar za steklenico in je hotel udariti z njo znanca po glavi. To je prvočeno preprečil gostilničar, ki je velel pijanemu gostom, naj zapustijo gostilno. Urar in njegova družba je zapustila gostilno. Na ulici je začel pijani urar tuliti in klicati nasprotnika «anf biks». Iz žepa je povlekel tudi nož, s katerim je mahal na vse strani. Družba ga je skušala pomiriti. Toda usoda je hotela, da je urar, najbrž v pomoti, zasadel goričnem parniku kočijaža z nož med rebra. Razjenc je bil odpeljan v bolnišnico, ranilca pa so odpeljali na policijo, kjer je izjavil, da se ne zaveda, kaj je storil.

Poskušeni samomor. Pred snočnim so pripeljali v mestno bolnišnico 17 letno Marijo Secherjevo, stanujočo v ulici S. Maurizio št. 4. Mladenka si je hotela vzeti življenje v vrtu pri Sv. Andreju. V ta namen je zaužila nekaj jodija. Ko jo je pa začela žgati tekočina po želodcu se je skesala storejega čina in je začela obupno klicati na pomoč. Klicanje sta slišala dva finančna stražnika in sta prihitela smrtni kandidati na pomoč. Vzrok poskušnega samomora: družinske razmere.

Arretacija. Včeraj ob prvih jutranjih urah je bil aretiran na trgu del Perugini neki Marijan Mezgetz, brez stalnega bivališča, ker se je bil pohajal na vrtu na Skorjki nekaj sadik. «Zrcalce zrcalce na klopi...» Porečki vlak št. 4425 je spihal pred včerajšnjim zjutraj proti Trstu. V železniškem vozu se je nahajala neka Marija Coglianich in par mladenčev, ki so igrali s posebnimi zrcalci na velike svote denarja. Coglianicheva je delj časa gledala

zanimivo igr. Toda klanje, ko se ji je dodevalo, da je lažje dobiti, kot izgubiti, je vprala aktivnostne igralce, če ji dovolijo, da pristopi k igri. Igralci so ji dovolili, kakor je povlekla žensko iz neder 1000 lir in jih je položila na klopi poleg zrcalce. — Zrcalce, zrcalce na klopi, povej... so dejali zviti igralci, ki so nekaj mrcvarili, in so nato povedali ženski, da je izgubila 1000 lir. Ko je slišala ženska te besede, je padla v nezavest. Prišla je postaja in igralci so odnesli pete; neke ženske so pa segle nezavestni ženski v neder in so se polastili nad 1000 lir. Tudi tatice so pobegnile. Kmalu potem je prišel dogodek na tihodvema orožnikoma, ki sta začela zasledovati igralce. Orožnikoma se je posrečilo zasesti igralce, ki so se identificirali za Ermana Vecchietta, Antona Ersetichia, Obrama Colia in Antona Stocovatza. Drugi in tretji sta bila že po večkrat kaznovana. Sedaj počivajo vsi štirje v zaporu.

Tatovi in velikonočni prazniki. Tatovi so se že začeli preskrbljati s perutnino za velikonočne praznike: preteklo noč so odnesli iz kurnika Ludvika Penetiča na Scali Santi št. 391 5 kokoši in enega petelina.

Borzna poročila.

Tuja valuta na tržaškem trgu:

	Trst, dne 4. aprila 1922.
ogrške krone	2,15 2,25
avstrijsko-nemške krone	27.— 29.—
češkoslovaške krone	35,75— 36,50
dinarji	24.— 25.—
tejt	14,25— 15.—
marke	5,80— 6,80
dolarji	18,55— 18,75
franki	171,50— 172,25
švicarski franki	364.— 367.—
angleški funti papirnati	82,40— 82,80
angleški funti, zlati	95,50— 97,50
napoleon	76,50 77.—

Globoko užaloščeni naznanjamo vsem sorodnikom prijateljem in znancem, da je naš soprog, oče in brat, gospod

Lozej Josip

po dolgi in mučni bolezni, previden s sv. sakramenti mirno v Gospodu zaspal. Pogreb draga pokojnika se bo vršil danes v sredo dne 5. aprila ob 15. uri iz hiše žalosti Rojan-Verniellis št. 563.

TRST, dne 4. aprila 1922.

Antonijsa, soproga;

Ivan, Marija, Ernest in Just sinovi; družine Spehar, Živec (odsotna) in Piščanc. Novo pogrebno podjetje Trst Corso V. E. III. 47.

Mali oglasi

NATARICA, izurjena, govori slovenski, italijanski, nemški in deloma francoski in angleški jezik išče službe v primernem lokalni. Gre tudi na deželo. Pojasnila v via Udine št. 7, gostilna «Trifoglio».

VELIKA prodaja vsokovrstne lončevine. Izredna prilika za kmetje in delavce itd. Vse po polovičnih cenah. Via Udine 18, skladišče.

PIANINO, nemške, svetovne znamenje, se prodaja radi odhoda za L. 3700.—. Via Acquedotto št. 23, vrata 11, ogledati si od 2 raprej. 669

Po nizkih cenah v času druginje!

Za Velikonoč prodajamo po sledečih izjemnih cenah:

Oddelek moškega blaga	Oddelek ženskih izdelkov	Oddelek za otroke	Oddelek drobnarije
Sukno, svetlo, risbe fant. 140 cent. L 28—	Bluze, etamin, filet . L 75—	Predpasniki creton. izb. v vseh barvah . . . L 12—	Pajčofani za obraz . . L 2—
Sukno ang. vrste 150 cm . 42—	Princesse, črtan, bayadere . . . 175—	Obleka mornar. pralna. I. velikost . . . 21—	Vezanine za perilo, kos 4'60 m 3'90
Pettinato velika izbora . 55—	Piašč, volneni, enotna barva 175—	Obleka morn. voln. I. velikost . 50—	Pajčofani odmerjeni za glavo 19—
Oddelek hombaževin	Oddelek klobukov	Oddelek moškega perila	Oddelek lepoticja
Volle, tiskan, nove risbe Zephir najfinjši, pralen za straje 4'50	Oblike slamnate v vseh barvah L 22—	Ovratniki mehki celi iz piketa L 2'20	Pasovi irhasti za gospe L 12—
Blago škotsko, na črte iz svile 7'50	Klobuki opremljeni . . 45—	Spodnje hlače bav. in bele . 13'50	Listnice sofin in irhaste 25—
Domote perilo	Oddelek ženskega perila	Srajce barvane z 2 ovr. najnovejše 37'50	Garniture, listnice, garnice, moške . . . 50—
Madopolam, zelo fin . L 3'50	Parures, 2 kosa vez. . L 32—	Modni oddelek za gospe	Oddelek dišav
Platno Madonna 80 cm . 4'80	Parures, 2 kosa vez. . . 65—	Površnik covercot raki. tip L 120—	Milo dišeče L 2'70
Platno debelo za rjube 150 cm 8'50	Parures, 4 kosi 95—	Površnik coverc. zelo fine vrste 350—	Voda «Cologne», velika steklenica . . . 5'50
Oddelek za svile	Oddelek ženskega blaga	Površnik kabin. angl. svetle barve 480—	Dišava v elegantni skatljici 5'50
Svila za klobuke . . L 13—	Volle iz volne franc. moderne risbe . . . L 18—	Oddelek nogavic in rokavic	Oddelek pletenih
Svila škotska, za obleke . 13'50	Blago na črte bayad. ali škotsko 28—	Nogavice fant. L 4'50	Canotiere, maje za dečke L 3'80
Crpe «Serpentina» 120 cm 39—	Gabardine prve vrste . 42—	Ovratnice pletene svil. . 7'50	Jopice za ženske . . . 5'50
Oddelek za preproge	Oddelek pletenih izdelkov	Klobuki moderni . . . 30—	Maje za moške 8—
Blago za pohištvo . . L 28—	Bluze, svilene, pletene L 48—	Nogavice za gospe, mušlinaste L 7'50	
Stores vez. tulle . . . 50—	Golf, volneni v vseh barvah 90—	Nogavice svilene . . . 13'50	
Garniture: postelja in miza, 3 kosi 185—	Princesse svileni . . . 180—	Rokavice glaçe 15'50	

Corso Vitt. Em. III. št. 16
Tel. 10-08

ÖHLER

Corso Vitt. Em. III. št. 16
Tel. 24-24

Naznanilo.

Slavnemu občinstvu naznanjam, da javna tehnična v šturjah zopet deluje ter je novno preizkušena in popravljena.

Za obilen obisk se priporoča Rudolf Stucin, trgovina s kolonialnim blagom v šturjah pri Ajdovščini. (193)

Županstvo občine Trnovo pri Il. Bistrici

pozivlja vse v to občino pristojne a v drugih občinah bivaajoče osebe, da predložijo najkasneje do 15. aprila t. l. tukajšnjemu občinskemu uradu družinske liste, izstavljene od občinskega ali župniškega urada one občine, kjer prebivajo.

Te liste rabi županstvo za sestavo imenika občanov, ki zadobijo v smislu kr. naredbes dne 30. decembra 1920 št. 1890 italijansko državljanstvo po polnem pravu.

TRNOVO, dne 1. aprila 1922.

Župan: Franc Benigar.

Urarna in zlatarna FRANCESCO BUDA

Trst, Via Scalinata št. 1

sprejema vsakovrstna popravila. — Cene vedno najnižje. 18

Kupuje srebrne krone.

Pozor na naslov! Pozor na naslov!

Tržaška zadruga delavcev za majoliko in izdelovanje podov

reg. zadruga z o. z.

Trst, Via dell' Olmo št. 6.

PODRUŽNICE:

Gorica Monfalcone
Via Garibaldi št. 20 Via Friuli št. 614

Zaloga in delavnica majoličnih peči in štedilnikov.

Izbera majoličnih plošč za stene in keramičnih plošč za pode.

Prevzema se delo v okolici.

